

Vele egyidőben 20 újabb szolgálatmegtagadó pacifistát is elítéltek. Az elítélt pacifisták összlétszáma most mintegy 150. E hír minden olvasóját arra kérem – belföldön és külföldön egyaránt –, hogy akár közleményként, akár olvasói levélként juttassa el ezt a fölhívást minél több hírközlő eszközhöz. Péller József és a pacifisták esetét tegye szóvá minden gyűlésen, konferencián, találkozón, szervezzen tiltakozó levelezőlap akciókat. Ha lehet, tartósan!

KISZELY KÁROLY
egykori bebörtönzött

A fenti nyílt levelet a *Demokrata* c. budapesti szemizdat-könyv-
matos 1986. IX. számából vettük át.

Duray Miklós levele
Csehszlovákia Főügyészének,
Szlovákia Főügyészének,
Szlovákia Belügyminiszterének

Tisztelt Főügyész Úr!
Tisztelt Belügyminiszter Úr!

1987. március 17-én a pozsonyi állambiztonsági hatóság két tisztje bekísért a Nemzetbiztonsági Testület Városi Parancsnokságának Kórház utcai (ma: ulica Āeskoslovenskej armády) épületébe, ahol egy Prágából érkezett állambiztonsági tiszt is csatlakozott hozzájuk. Mint már eddig is többször, ezúttal is törvényellenes módon léptek föl, mert nem közölték velem az eljárás okát. Amikor fölvilágosítást kértem tőlük erről, valamint kértem, hogy jelöljék meg melyik törvény értelmében járnak el, azt válaszolták, hogy majd mindent megtudok ha bent leszek (ezen nyilván a volt rendőrigazgatóság épületét értették). Figyelmeztettem őket, hogy Csehszlovákiában léteznek törvények a biztonsági szervek működésének a szabályozására. Az egyik állambiztonsági tiszt erre nevetni kezdett, majd durván visszavágott: „ha nem tetszik az eljárásunk, vegye tudomásul, hogy bekísérjük”. Mivelhogy nem ellenkeztem, fizikai erőszakot nem alkalmaztak ellenem.

Ez az eset azonban nem volt az első. 1985. október 17-én – két nappal a budapesti kulturális fórum megnyitása után – az államvédelmi hatóságnak ugyanez a két tisztje szintén az ok megjelölése nélkül kísért be. Csakhogy a békesség kedvéért akkor nem tettem panaszt ellenük. Az évekig tartó igazságtalan meghurcolás után ugyanis ekkor voltam kihallgatva – illetve „beszélgetésre” meghívva – első alkalommal úgy, hogy nem tekintettek gyanúsítottnak vagy vádlottnak. Tehát azzal, hogy nem emeltem panaszt, jószándékról tettem tanúságot. Ezt a szándékomat igazolta az is, hogy aláírtam az alábbi feljegyzést: „Alulírott megjelent a biztonsági szervekkel folytatandó beszélgetésen, ahol figyelmeztetve volt, hogy a továbbiakban ne folytasson negatív politikai tevékenységet. Alulírott állította, hogy ilyen tevékenységet soha sem folytatott. Alulírott megígérte, hogy a jövőben nem fog folytatni negatív politikai tevékenységet és hajlandó lesz informálni a biztonsági szerveket saját tevékenységéről. Alulírottnak nem volt kifogása a beszélgetés módja ellen.”

Valójában lehetett volna kifogásom, hiszen akkor is, akárcsak most, az állambiztonsági hatóság emberei nem jelölték meg a kihallgatás (beszélgetés) okát. A „beszélgetés” körülményei valamint módja szerint nem tekinthettem ezt a Nemzetbiztonsági Testületről szóló 1974/40 Tt. sz. törvény 19. cikkelyének értelmében vett felvilágosítási felkérésnek sem. Most már látom, hogy ennek a feljegyzésnek az aláírása nem a jóindulatom, hanem a naívságom megnyilvánulása volt.

Ezzel összefüggésben meg kell említenem, hogy 1986. december 7-én, amikor az állambiztonsági hatóság két tagja Prágában korlátozta személyi szabadságomat, szintén törvényellenesen cselekedett. Ez ellen, nem sokkal a beavatkozás után, tiltakoztam Csehszlovákia Főügyésznél, csak elégtételt máig nem kaptam.

Most, utolsó alkalommal, március 17-én, az állambiztonsági hatóság emberei leginkább a Csehszlovákiai Magyar Kisebbség Jogvédő Bizottságának tevékenységéről érdeklődtek. Főleg azért, mert azok az állami szervek amelyekhez panaszt nyújtottunk be, vagy beadvánnyal fordultunk, többek között a politikai rendőrség törvénytörő tevékenysége miatt is, beadványainkat átadták az állambiztonsági hatóságnak. Ezúttal nem ezt, egy jogállamra nézve szégyenteljes ügyintézészt akarom szóvá tenni. Hanem fel akarom hívni a figyelmüket arra – amit Önök is nyilván tud-

nak —, hogy tevékenységem összhangban áll a Csehszlovák Alkotmánnyal. Ezért felháborítónak tartom, hogy emiatt zaklasson a politikai rendőrség. Ezenkívül szükségesnek tartom bejelenteni, hogy március 17-én az állambiztonsági hatóság tisztjei parancsólóan felszólítottak az együttműködésre. Majd mikor ezt egyértelműen visszautasítottam, figyelmeztettek, hogy jól gondoljam meg, mert végül is kénytelen leszek együttműködni velük. Ezúton kijelentem, hogy ez az „ajánlat” és az ennek kapcsán elhangzott fenyegetés mélységesen felháborított, ezért ismételten hangsúlyozom, hogy elutasítok mindenfajta együttműködést a politikai rendőrséggel. A továbbiakban csak akkor vagyok hajlandó engedelmeskedni, ha pontosan betartják az összes törvényes előírást, egyúttal én is élni fogok minden törvény adta jogommal.

Pozsony, 1987. március 24.

Dr. D u r a y Miklós
Jaskový rad 161
831 01 Pozsony
Telefon: 42-7 408-714

**A Csehszlovákiai Magyar Kisebbség Jogvédő
Bizottságának levele
Lubomír Štrougal, a Szövetségi Kormány Elnökéhez
a pozsonyi magyarellenés támadások ügyében**

Lubomír Š t r o u g a l, mérnök
Csehszlovákia Szövetségi Kormányának Elnöke,
nábr. kpt. Jaroše 4
P r a h a 1, Malá Strana

Tisztelt Miniszterelnök Úr!

Bizonyára már tudomására jutott, hogy Pozsonyban ez év március 9-én hajnalban a város négy különböző pontján a magyar kisebbség intézményeinek épületei ellen eddig ismeretlen tettesek támadást hajtottak végre. Ez két esetben tűzzel végződött.

Bizottságunk ezt követően levelet intézett Szlovákia Főügyészehez, amelyben többek között kértük, hogy mihamarább nyomozzák ki a tetteseket és magyarázzák meg nyilvánosan az esetek hátterét.

A rendőrség — mint tudjuk — a tüzesetek ügyében nyomozást folytat. Ez azonban az ügyben beálló, számunkra érthetetlen fordulatot jelez előre. A nyomozószervek ugyanis az Ifjú Szívek magyar dal- és táncegyüttes tagjait (az együttes két épülete égett ki) a gyújtogatásban való bűnrészesség gyanújával fenyegetik. A pozsonyi szlovák közvélemény egy része szintén ennek a véleménynek ad hangot. Megdöbbenve jutott tudomásunkra, hogy Szlovákia Kommunista Pártja Központi Bizottságának ideológiai titkárától, Ludovit Pezlártól belső pártkörökben szintén ilyen vélemény hangzott el, amelyet azzal indokolt, hogy a magyarok így akarják felhívni magukra a figyelmet és ezzel akarják a magyarellenesség látszatát kelteni Szlovákiában. Ezt a hivatalos körökből sugalmazott felháborító gyanúsítást határozottan visszautasítjuk.

Tudjuk, hogy minden összehasonlítás csak részben fedti az igazságot, azonban Európa közelmúlt történelmének van egy emlékezetes eseménye: a Reichstag-ügy. A pozsonyi magyarellen-es támadások és gyújtogatások esetében a magyar kisebbség bűnrészességgel való gyanúsítása sajnos erre emlékeztet bennünket.

Már Szlovákia Főügyészeinek is felhívtuk a figyelmét arra, hogy a csehszlovákiai magyar kisebbség ellen kialakuló közhangulat az iskolai és a köznevelési szellemben gyökerezik. Egyre gyakoribbak a magyarellen-es megnyilvánulások és ezek egy neonáci szellem terjedéséről tanúskodnak Szlovákiában.

Reméljük, hogy a Miniszterelnök Ur mérlegelni fogja a helyzet sejtethető következményeit, és reméljük azt is, hogy méltán várható válasza számunkra megnyugtató lesz.

Pozsony, 1987. április 6.

A Csehszlovákiai Magyar Kisebbség
Jogvédő Bizottsága

A kiadmány hiteléül: Duray Miklós
Jaskový rad 161 (Alagút sor)
831 01 Pozsony

A Csehszlovákiai Magyar Kisebbség Jogvédő Bizottságának jelentése a pozsonyi magyarellenesség gyújtogatás további fejleményeiről

Bizottságunk, 1987. március 10-én közzétett jelentésében, hírt adott arról, hogy március 9-én a hajnali órákban Pozsonyban, a város négy különböző pontján ismeretlen tettesek magyar intézmények ellen támadást hajtottak végre. A négy incidensből kettőről – a két gyújtogatásról – a rendőrségi hírek rovatban március 11-én röviden beszámoltak a csehszlovák napilapok is.

Az Ifjú Szívek magyar dal- és táncegyüttes két épületének a felgyújtása ügyében nyomozást folytat a rendőrség. Sorozatban hallgatja ki az együttes tagjait és a gyújtogatásban való bűnrészeség gyanújával fenyegeti őket. Az együttes vezetése ellen gazdasági ellenőrzést rendeltek el, azt vizsgálva, hogy esetleges pénzügyi visszaélések leplezése végett nem saját maguk gyújtották-e fel épületeiket. A pozsonyi szlovák közvélemény egy része szintén azt hangoztatja, hogy a magyarok – hangulatkeltés miatt – maguk rendezték az említett támadásokat.

Az elmondottakból úgy tűnik, hogy a gyanúsítás középpontjába egyre inkább azok kerülnek, akik ellen intézték a terrortámadásokat.

A helyzetet tovább súlyosbítja egy korábbi tüzeset. Március 2-án, hétfőn a délelőtti órákban leégett a Pozsonytól negyven kilométerre, tisztán magyar környezetben fekvő Dunaszerdahely melletti Kondoros-csárda. A vendéglő azon a napon zárva volt. Most szivárgott ki hiteles helyről a hír, hogy a tüzeset színhelyén egy szlovák nyelvű figyelmeztető feliratot találtak, amelyen ez állt: „Ez csak a kezdet, magyarok!”. Az nem ismeretes, hogy ki helyezte el a színhelyen ezt a fenyegető üzenetet.

Pozsony, 1987. április 6.

A Csehszlovákiai Magyar Kisebbség
Jogvédő Bizottsága

A kiadmány hitelül: Duray Miklós
831 01 Pozsony, Jaskový rad 161